

OPATŘENÍ DĚKANA Č.: 28/ 2024
Č. j.: UKPedF/540417/2024

Zpracovali: členové kolegia děkana.
Odpovídá: děkan.

Podrobnosti k zadávání, zpracovávání a odevzdávání závěrečných prací

Část I.

Úvodní ustanovení

Čl. 1

1. Toto opatření upravuje v návaznosti na shora uvedené předpisy podrobnosti vztahující se k závěrečným pracím na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy (dále jen „fakulta“), zejména pak k jejich zadávání, zpracovávání a odevzdávání. Navazuje na Studijní a zkušební řád Univerzity Karlovy (dále jen „SZŘ“), Rigorózní řád Univerzity Karlovy (dále jen „RŘ“), Pravidla pro organizaci studia na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy (dále jen „POS“) a Pravidla pro organizaci státní rigorózní zkoušky na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy (dále jen „POSRZ“).
2. Účelem opatření je především vytvoření rámce pro zadávání a zpracovávání alternativních typů závěrečných prací, které reflektují současné požadavky na užší propojení studia s pedagogickou praxí. Opatření dále upravuje případné využívání nástrojů generativní umělé inteligence při tvorbě závěrečných prací.
3. Závěrečnou prací dle tohoto opatření se rozumí bakalářská práce a diplomová práce dle čl. 19 POS a rigorózní práce dle čl. 3 POSRZ.

Část II.

Zadávání závěrečných prací

Čl. 2

Zadávání bakalářských a diplomových prací

1. Témata bakalářských a diplomových prací schvaluje garant studijního programu na základě návrhů členů pracoviště nebo návrhů studentů ve lhůtě určené harmonogramem akademického roku. Témata závěrečných prací musí svým zaměřením odpovídat příslušnému studijnímu programu.

2. Garant studijního programu určí vedoucího závěrečné práce a po dohodě s vedoucím závěrečné práce odsouhlasí navržené téma práce. Garant studijního programu dále rozhodne o jazyku závěrečné práce a jazyku obhajoby závěrečné práce. Je-li studijní program uskutečňován v českém jazyce, je zpravidla v českém jazyce vypracována i závěrečná práce.
3. Téma bakalářské nebo diplomové práce vypsané ve Studijním informačním systému (dále jen „SIS“) povinně musí obsahovat:
 - a) název tématu práce v českém a anglickém jazyce,
 - b) jazyk práce,
 - c) jméno vedoucího práce,
 - d) datum a akademický rok zadání,
 - e) typ práce,
 - f) zásady pro vypracování,
 - g) doporučený seznam literatury.
4. Pokud je jazyk práce jiný než český, téma práce obsahuje název práce v jazyce práce a v českém a anglickém jazyce.
5. Zadání práce provádí v SIS vedoucí práce ve spolupráci se studentem. Zadání je platné poté, co jej elektronicky odsouhlasí garant příslušného studijního programu

Čl. 3

Charakter bakalářské práce

1. Bakalářská práce může mít charakter standardní akademické kvalifikační práce založené na teoretickém a/nebo empirickém zpracování určitého tématu nebo charakter portfolia, jež může nabývat pěti různých podob:
 - a) portfolio založené na reflexi pedagogické praxe (v souladu s Rámcovými požadavky na studijní programy k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků),
 - b) portfolio výukových materiálů a jejich reflexe,
 - c) portfolio tvůrčích výstupů a jejich reflexe (tvůrčí výstupy, resp. jejich záznam musí být součástí přílohy práce),
 - d) portfolio založené na reflexi průběhu bakalářského studia (ve vztahu k profesi, pro kterou studium připravuje),
 - e) portfolio profesního rozvoje (v profesních studijních programech).

2. Zvolený charakter bakalářské práce musí být uveden v zásadách pro vypracování, které jsou povinnou součástí zadání práce. Společným požadavkem na výše uvedené typy portfolií je především důkladné zpracování reflexe příslušného materiálu, a to s oporou o prostudovanou odbornou literaturu, jejíž soupis musí být součástí práce. Celkový rozsah portfolií musí odpovídat požadavkům na minimální rozsah bakalářských prací stanovený v Čl. 6 odst. 1a tohoto opatření. Další náležitosti jednotlivých typů portfolií může stanovit garant studijního programu.

Čl. 4

Změna tématu zadané bakalářské nebo diplomové práce

1. Téma zadané závěrečné práce může být ve výjimečných případech na základě písemné žádosti studenta změněno. V této věci rozhodne děkan po vyjádření garanta studijního programu.
2. Změnu tématu v SIS provede studijní oddělení. Původní téma práce je nadále archivováno v SIS.
3. Vedoucí práce může na základě žádosti studenta rozhodnout o změně názvu práce, pokud nedochází k podstatné změně tématu práce.

Čl. 5

Téma rigorózní práce

1. Téma rigorózní práce je uchazečem uvedeno v přihlášce ke státní rigorózní zkoušce. Po schválení osnovy a názvu rigorózní práce garantem příslušného studijního programu je téma práce studijním oddělením pro uchazeče vypsáno a přiděleno v SIS. Studijní oddělení dále poskytne uchazeči pokyny ohledně odevzdávání rigorózní práce a jejích příloh do SIS.
2. Téma rigorózní práce může být ve výjimečných případech na základě písemné žádosti uchazeče změněno. V této věci rozhodne garant studijního programu.

Část III.
Formální náležitosti

Čl. 6
Rozsah závěrečné práce

1. Minimální rozsah vlastního textu závěrečné práce včetně mezer a poznámek pod čarou je:
 - a) 54 000 znaků u bakalářské práce,
 - b) 108 000 znaků u diplomové práce,
 - c) 144 000 znaků u rigorózní práce.
2. V odůvodněných případech může děkan na základě písemné žádosti studenta nebo uchazeče se souhlase garanta příslušného studijního programu stanovit nižší minimální rozsah závěrečné práce.
3. U prací v podobě portfolia se rozsah uplatňuje přiměřeně s ohledem na podobu v příloze zařazených materiálů.

Čl. 7
Náležitosti a členění závěrečné práce

1. Závěrečná práce má náležitosti, které jsou řazeny v tomto pořadí:
 - a) titulní list,
 - b) prohlášení o originalitě vlastního textu,
 - c) případné poděkování,
 - d) abstrakt v jazyce práce a klíčová slova v jazyce práce,
 - e) abstrakt v českém jazyce a klíčová slova v českém jazyce,
 - f) abstrakt v anglickém jazyce a klíčová slova v anglickém jazyce,
 - g) obsah,
 - h) vlastní text (úvod, jednotlivé části a závěr),
 - i) případný seznam používaných zkratk,
 - j) seznam použitých zdrojů,
 - k) vyjádření k využití nástrojů umělé inteligence,
 - l) případný seznam příloh a přílohy.

2. Titulní list obsahuje následující údaje:
 - a) název univerzity (Univerzita Karlova) bez použití znaku,
 - b) název fakulty (Pedagogická fakulta),
 - c) název pracoviště, kde byla práce zadána,
 - d) označení druhu práce (např. Diplomová práce),
 - e) název práce v jazyce práce, v anglickém jazyce, a v případě, že jazykem práce není čeština, také název v českém jazyce,
 - f) jméno a příjmení studenta či uchazeče,
 - g) název studijního programu/oboru, v němž je student zapsán, jméno vedoucího práce se všemi tituly,
 - h) rok odevzdání.
3. Vzor titulního listu a prohlášení o originalitě vlastního textu tvoří samostatnou přílohu tohoto opatření.
4. Rozsah každého abstraktu je alespoň 200 slov. Abstrakty jsou v jednotlivých jazycích obsahově shodné.

Čl. 8

Úprava textu práce

1. Při zpracování se vychází z aktuálně platné normy pro úpravu písemností ČSN 01 6910. Sazebním obrazcem stránky, do kterého se umisťují i obrázky a tabulky, je obdélník, jehož rozměry a pozice na papíru formátu A4 jsou definovány rozměry okrajů stránky. Obecně lze za standardní podobu stránky závěrečné práce při psaní běžnými fonty o velikosti 12 bodů přijmout nastavení všech okrajů na hodnotu 25 mm, resp. levého a horního okraje na hodnotu 30 mm nebo 35 mm a pravého a dolního okraje na hodnotu 25 nebo 20 mm při současném nastavení řádkování na 1,5 řádku, resp. přesně 20 bodů.
2. Mezery mezi odstavci jsou užívány o velikosti 6 bodů. Pro nadpisy a tituly kapitol se používá písmo velikosti 14 bodů a pro vlastní text písmo velikosti 12 bodů. Poznámky, resp. poznámky pod čarou, jsou psány písmem o velikosti 10 bodů. Text je oboustranně zarovnán do bloku.
3. Stránky jsou číslovány arabskými číslicemi. Čísloují se všechny platné stránky počínaje první stránkou práce. Na některých stránkách se číslo stránky netiskne (např. titulní list, prohlášení, stránky se zvláštní grafickou úpravou aj.). Stránky se čísloují v záhlaví či zápatí stránky, zpravidla uprostřed šířky stránky. Přílohy mají vždy samostatné číslování.

4. Citace jsou formátovány dle zvyklostí oboru. Citace musí obsahovat všechny údaje, které jsou potřebné k nalezení citovaného informačního zdroje i citované části v informačním zdroji tak, aby bylo možné ověřit správnost citované informace.
5. Se souhlasem vedoucího bakalářské nebo diplomové práce nebo garanta příslušného programu oboru v případě práce rigorózní je možné, aby se student či uchazeč od ustanovení tohoto článku odchýlil, je-li zachována přehlednost práce a zvyklosti oboru.

Čl. 9

Využívání nástrojů umělé inteligence

1. Využívá-li student při tvorbě či úpravách závěrečné práce nástrojů umělé inteligence (dále jen AI), musí tak činit takovým způsobem, aby nedošlo k porušení obecně závazných platných předpisů ani vnitřních předpisů univerzity a fakulty, včetně Etického kodexu Univerzity Karlovy.
2. Nástroje AI mohou být při zpracovávání závěrečných prací využívány pouze takovým způsobem, který zachová originalitu a integritu vlastní tvorby studenta. Vydávat obsah generovaný AI za vlastní dílo je nepřípustné.
3. Využití nástrojů AI musí být v textu práce na příslušném místě popsáno a zdůvodněno (viz Čl. 7, odst. 1, písmeno k). Tímto popisem a zdůvodněním se rozumí zejména vysvětlení, proč bylo nástrojů AI použito a k jakému konkrétnímu účelu (např. rešerše zdrojů, oprava pravopisu, úprava stylistiky atp.).

Část IV.

Odevzdání závěrečné práce a její obhajoba

Čl. 10

Odevzdání závěrečné práce

1. Závěrečná práce se odevzdává v elektronické podobě prostřednictvím SIS. Odevzdání a zveřejňování závěrečné práce se řídí příslušným aktuálním opatřením rektora.
2. Abstrakty závěrečných prací, s výjimkou bakalářské, se odevzdávají do SIS samostatně. Abstrakt bakalářské práce je součástí bakalářské práce.
3. Text závěrečné práce odevzdané k obhajobě nelze po odevzdání měnit, s výjimkou oprav ve formě errat.
4. K opravám formou errat se při obhajobě závěrečné práce nepřihlíží.

Čl. 11

Posudky a kontrola originality textu

1. Vedoucí bakalářské nebo diplomové práce, oponent bakalářské nebo diplomové práce, nebo oponent rigorózní práce (dále jen „posuzovatel“) vypracuje posudek po přidělení závěrečné práce tak, aby student nebo uchazeč posudek prostřednictvím SIS obdržel nejméně 5 pracovních dní před konáním obhajoby práce.
2. V případě, že jsou systémem pro zjišťování originality textu nalezeny shody s jinými dokumenty, je součástí posudků také vyjádření, zda je práce plagiátem, či nikoli. Student nebo uchazeč se může k těmto zjištěním vyjádřit v průběhu obhajoby závěrečné práce.
3. V případě, že při tvorbě závěrečné práce bylo využito nástrojů umělé inteligence, je součástí posudků také vyjádření k tomu použití.
4. Pokud oba posuzovatelé ve svých posudcích dojdou k závěru, že závěrečná práce nesplňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném studijním programu, může student nejpozději tři dny před konáním obhajoby prostřednictvím písemného oznámení od obhajoby odstoupit. Oznámením o odstoupení student potvrzuje, že souhlasí s vytýkanými skutečnostmi a souhlasí, že je nutné závěrečnou práci přepracovat nebo doplnit. Část státní zkoušky je v případě odstoupení od obhajoby klasifikována „neprospěl/a“.
5. V případě, že student práci neobhájí, má právo ji přepracovat a předložit v některém z následujících termínů, nebo požádat o zadání nového tématu práce.

Čl. 12

Nahlížení do závěrečných prací a jejich zveřejnění

1. Závěrečná práce odevzdaná k obhajobě v elektronické verzi se zpřístupňuje k nahlížení veřejnosti nejméně pět pracovních dní před konáním obhajoby prostřednictvím SIS.
2. Zveřejňování závěrečných prací, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a záznamu o průběhu a výsledku obhajoby, se uskutečňuje prostřednictvím elektronické databáze závěrečných prací. Podrobnosti o zveřejnění práce stanovuje aktuální opatření rektora.

Část V.

Zvláštní ustanovení o uznávání prací za práce rigorózní

Čl. 13

Uznávání prací za práce rigorózní

1. Disertační práce, která splňuje formální podmínky kladené na rigorózní práce stanovené RŘ, může být na základě přihlášky uznána za práci rigorózní, jestliže:
 - a) od obhajoby této práce v den podání přihlášky k rigoróznímu řízení neuběhly více než tři roky,
 - b) téma práce odpovídá oboru rigorózního řízení.
 2. Diplomová práce, která splňuje formální podmínky kladené na rigorózní práce stanovené RŘ, může být na základě přihlášky uznána za práci rigorózní, jestliže:
 - a) od obhajoby této práce v den podání přihlášky k rigoróznímu řízení neuběhly více než tři roky,
 - b) téma práce odpovídá oboru rigorózního řízení,
 - c) obhajoba práce byla klasifikována známkou výborně,
 - d) je splněna alternativně jedna z následujících dvou podmínek:
 - publikace výsledků práce v odborném periodiku nebo v odborné knize,
 - získání ocenění za vynikající diplomovou práci, které je uděleno vysokou školou anebo jinou renomovanou institucí.
- Splnění této podmínky posuzuje garant příslušného studijního programu.
3. Pokud diplomová práce nebo disertační práce nebyla obhájena na fakultě, uchazeč práci poskytne v elektronické podobě.
 4. O uznání práce za práci rigorózní rozhodne komise pro státní rigorózní zkoušku ve lhůtě nejpozději 60 kalendářních dnů od odevzdání přihlášky, příp. od odevzdání přihlášky a poskytnutí elektronické verze práce.
 5. V případě, že komise pro státní rigorózní zkoušku rozhodne o uznání práce za práci rigorózní kladně, koná se pouze jedna část státní rigorózní zkoušky, tj. ústní zkouška.
 6. V případě, že komise pro státní rigorózní zkoušku rozhodne o uznání práce za práci rigorózní negativně, nelze žádat o uznání přepracované práce.

Část VI.

Přechodná a závěrečná ustanovení

Čl. 14

Přechodné ustanovení

1. Na závěrečné práce odevzdané před dnem účinnosti tohoto opatření se toto opatření použije přiměřeně.

Čl. 15

Zrušovací a závěrečné ustanovení

1. Tímto opatřením se zrušuje opatření děkana č. 38/2020.
2. Toto opatření nabývá platnosti a účinnosti 1. 10. 2024

Praha 30. 9. 2024.

doc. RNDr. Antonín Jančařík, Ph.D., v.r.
děkan

Příloha č. 1 – Vzor bakalářské práce

Příloha č. 2 – Vzor diplomové práce

Příloha č. 3 – Vzor rigorózní práce